

Sygn. akt VP 389/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

8 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy / Okręgowy w Rybniku V Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie

Ławnicy: -/-

Protokolant: sekr. sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

przy udziale ./.

po rozpoznaniu 8 listopada 2019 roku w Rybniku

sprawy z powództwa R. B.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w C.

o wynagrodzenie i ryczałt za noclegi

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w C.

przeciwko R. B.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powódki R. B. kwotę 4.240,35 zł (cztery tysiące dwieście czterdzieści złotych 35/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 listopada 2016 roku z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w święta i w niedzielę, za pracę w porze nocnej i w czasie dyżurów,
2. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powódki R. B. kwotę 23.400 zł (dwadzieścia trzy tysiące czterysta złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 listopada 2016 roku z tytułu ryczałtów za noclegi,
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
4. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.242 zł (tysiąc dwieście czterdzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
5. nakazuje pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwoty 10.136 zł (dziesięć tysięcy sto trzydzieści sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych,
6. odstępuje od obciążania powódki kosztami sądowymi,
7. oddala powództwo (...) Sp. z o.o. w C. przeciwko R. B.,

8. zasądza od (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz R. B. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V P 389/16

UZASADNIENIE

10 listopada 2016 roku powódka R. B. (będąca spadkobierczynią zmarłego H. B.) wniosła przeciwko pozwanej (...) sp. z o.o. w C. pozew o zasądzenie kwoty 5 000 zł tytułem wynagrodzenia za pracę H. B. w godzinach nadliczbowych, dyżury, święta i dni wolne od pracy w okresie od 1 września 2013 roku do 27 grudnia 2015 roku wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także kwoty 32 473 zł tytułem ryczałtu za noclegi w okresie od 1 października 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto, wniosła o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, iż jest wdową po H. B., który w okresie od marca 2007 do grudnia 2015 roku świadczył pracę na rzecz pozwanej na stanowisku kierowcy zawodowego. Powódka dodała, że w trakcie podróży służbowych, pozwana nakazywała swoim pracownikom nocować w kabinie samochodu, którym kierowali, gdyż nocleg taki nie generował kosztów, a dodatkowo zapewniał ochronę pojazdu i znajdującego się z w nim ładunku. Powódka dodała również, że od stycznia 2015 roku pozwana spółka wypłacała ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych i koszty podróży służbowej ale były to kwoty niższe niż należne na podstawie przepisów prawa.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zwrot kosztów procesu. Wskazała, że powódka nie udowodniła roszczenia mimo, że spoczywał na niej ciężar dowodu. Pozwana zaznaczyła, że czas pracy kierowców, a więc i H. B., ewidencjonowany był na podstawie danych z tachografów umieszczonych w pojazdach, a z obsługi tego urządzenia i rejestrowania czasu pracy każdy zatrudniony u niej kierowca był przeszkolony. Pozwana wskazała także, że praca ponad obowiązujące normy pracy odbywała się jedynie w wyjątkowych sytuacjach oraz podkreśliła, że pracownicy, a w tym mąż powódki, otrzymywali z tego tytułu ryczałt.

10 marca 2017 roku pozwana wniosła przeciwko powódce pozew wzajemny w którym zażądała zasądzenia od powódki na jej rzecz kwoty 33 896,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto, wniosła o zwrot kosztów procesu. Pozwana wskazała, iż wszczęła procedurę co do ilości zużywanego i tankowanego paliwa przez poszczególnych pracowników. W efekcie kontroli wykazano, że sumarycznie od stycznia 2013 roku do grudnia 2015 roku nastąpiło ponadnormatywne zużycie paliwa przez męża powódki o szacunkowej wartości 33 896,22 zł. Pozwana zaznaczyła, że ostateczna wartość przedmiotu sporu zostanie przez nią sprecyzowana po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego.

W odpowiedzi na pozew wzajemny powódka (pozwana wzajemna) wniosła o jego oddalenie. Z ostrożności procesowej podniosła także zarzut przedawnienia odnośnie roszczeń objętych pozewem wzajemnym. W uzasadnieniu powódka zakwestionowała poniesioną przez pozwaną szkodą jak również prawdziwość dokumentów prywatnych załączonych do pozwu wzajemnego. Powódka zaznaczyła, że wedle jej wiedzy, u pozwanej nie obowiązywały jakiegokolwiek normy zużycia paliwa dla pojazdów którymi poruszał się jej zmarły mąż. Powódka dodała także, iż pozwana posiadała bieżącą wiedzę o kosztach zakupu i o ilości zużywanego paliwa przez poszczególnych pracowników.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka R. B. jest spadkobierczynią po zmarłym 27 grudnia 2015 roku H. B..

H. B. zawarł z pozwaną (...) sp. z o.o. w C. umowę o pracę i zgodnie z jej treścią został zatrudniony od 12 marca 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku na stanowisku kierowcy. Na podstawie kolejnej umowy o pracę, H. B. został zatrudniony u pozwanej od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2012 roku na tożsamym stanowisku pracy. Następnie, od 1 stycznia 2013 roku H. B. świadczył pracę na rzecz pozwanej na stanowisku kierowcy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, a zgodnie z treścią umowy, jego miesięczne wynagrodzenie wynosiło 2 030 zł netto. Dodatkowo, w myśl

pkt 15 umowy o pracę, pracownik miał otrzymywać od pracodawcy diety w wysokości 180 zł za każdy dzień podróży służbowej nie niższej niż stawka diety obowiązująca dla danego państwa.

Aneksam do regulaminu wynagradzania z 1 czerwca 2013 roku ustalono do pracowników diety w wysokości 190 zł za każdy dzień podróży służbowej, a nadto pracodawca zobowiązał się do zapewnienia pracownikom bezpłatnego noclegu podczas wykonywania podróży służbowej. Z kolei zgodnie § 33 ust. 4 ww. aneksu stanowił, iż o ile pracodawca nie zapewni pracownikowi bezpłatnego urlopu, a pracownik nie przedstawi pracodawcy rachunku, pracownikowi będzie wypłacany ryczałt za nocleg w wysokości 10 zł.

6 września 2013 roku strony zawarły porozumienie i zgodnie z § 1 pracodawca oświadczył, że wprowadził w zakładzie nowy regulamin pracy z 12 lipca 2013 roku i nowy regulamin wynagradzania z 12 lipca 2013 roku, a § 2 stanowił, iż zgodnie z wprowadzaniem ww. regulaminów, strony zgodnie dokonały zmiany warunków pracy i płacy wynikających z umów o pracę w ten sposób, że w zakresie warunków pracy i płacy pracownika zastosowanie znajdują postanowienia ww. regulaminów.

Z kolei, 27 grudnia 2014 strony zawarły porozumienie i zgodnie z treścią § 1 pracodawca oświadczył, że wprowadził w zakładzie pracy nowy regulamin pracy z 17 grudnia 2014 roku oraz nowy regulamin wynagradzania z 17 grudnia 2014 roku, a § 2 stanowił, iż zgodnie z wprowadzaniem ww. regulaminów, strony zgodnie dokonały zmiany warunków pracy i płacy wynikających z umów o pracę w ten sposób, że w zakresie warunków pracy i płacy pracownika zastosowanie znajdują postanowienia ww. regulaminów, z tym, że z dniem wejścia w życie porozumienia pracownik otrzymywał będzie: wynagrodzenie za pracę w wysokości 2 230 zł (obejmujące wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1 400 zł, ryczałt za czas dyżuru w kwocie 325, ryczałt za pracę w porze nocnej w kwocie 45 zł) oraz ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości 460 zł. Z kolei zgodnie z § 3 porozumienia, pracodawca ustalił dietę w podróży służbowej w wysokości 50 zł bez względu na kraj docelowy, a nadto ryczałt za noclegi w podróży służbowej w wysokości 150 zł.

Stosunek pracy wygaś 27 grudnia 2015 roku tj. z dniem śmierci H. B..

U pozwanej w przedmiotowym okresie H. B. wykonywał pracę w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w niedziele i święta, a nadto pełnił dyżury. Wynikało to z konieczności wykonania prawidłowo zleceń. Kierowca mógł kontrolować swój czas pracy dzięki zamontowanemu w kabinie samochodu tachografowi. Nadto, czas pracy można było weryfikować za pomocą umieszczonego w kabinie samochodu systemowi, który jednocześnie umożliwiał pozwanej podgląd tras pokonywanych przez kierowców. Mąż powódki pracował w spornym okresie w systemie 3 tygodnie pracy - 1 tydzień wolnego. Pracownicy zatrudnieni u pozwanej otrzymywali wynagrodzenie w formie przelewów środków na rachunek bankowy, bez listy płac czy pasków wypłat.

H. B. odbył 12 marca 2007 roku i 13 marca 2007 roku wstępne szkolenie BHP. Następnie, mąż powódki odbywał coroczne szkolenia z BHP oraz z obsługi tachografu. H. B. nie był upominany z powodu złej obsługi tachografu.

Zgodnie z regulaminami pracy obowiązującymi u pozwanej od 12 lipca 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz od 1 stycznia 2015 roku pracodawca miał obowiązek prowadzić ewidencję czasu pracy. Zaznaczono do kierowców zatrudnionych w transporcie drogowym mogą być stosowane rozkłady czasu pracy, w których jest dopuszczalne przedłużenie wymiaru czasu pracy w ramach systemu równoważnego czasu pracy. Postanowiono także, że okres rozliczeniowy nie może być dłuższy niż 1 miesiąc, jednak w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przedłużony nie więcej niż do 3 miesięcy, a przy pracach uzależnionych od pory roku lub warunków atmosferycznych nie więcej niż do 4 miesięcy. Dodatkowo zaznaczono, że do czasu pracy kierowców nie wlicza się czasu dyżuru, jeżeli podczas dyżuru kierowca nie wykonywał pracy. Ustalono również porę nocną pracowników będących kierowcami jako czas pomiędzy godziną 0⁰⁰, a 4⁰⁰.

W spornym okresie u pozwanej obowiązywały regulaminy wynagradzania z 12 lipca 2013 roku, a następnie z 1 stycznia 2015 roku. Na ich podstawie H. B. za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia przysługiwał dodatek według regulacji ustawowych. W stosunku do pracowników będących kierowcami, co do których pracodawca przewidział pracę w godzinach nadliczbowych, ustalono przewidywany wymiar pracy w godzinach

nadliczbowych na 18 godzin miesięcznie oraz ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości 150 zł miesięcznie. Przy czym zgodnie z regulaminem wynagradzania z 1 stycznia 2015 roku, w stosunku do pracowników będących kierowcami, co których pracodawca przewidział pracę w godzinach nadliczbowych, ustalono ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych od 150 zł do 460 zł miesięcznie, przy czym wskazano, że wysokość ryczałtu będzie ustalana z każdym pracownikiem w umowie o pracę.

Nadto, w regulaminach określono, iż czasem dyżuru jest czas w którym kierowca pozostawał poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy wynikającej z umowy o pracę w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę. Do czasu dyżuru zalicza się przerwy przeznaczone na odpoczynek, których mowa w § 44 Regulaminu pracy. W przypadku, gdy pojazd był prowadzony przez dwóch lub więcej kierowców, czas nieprzeznaczony na kierowanie pojazdem był czasem dyżuru. Za czas dyżuru, z wyjątkiem dyżuru pełnionego w domu, kierowcy przysługiwał czas wolny od pracy w wymiarze odpowiadającym długości dyżuru, a w razie braku możliwości udzielenia czasu wolnego – wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania – 60 % wynagrodzenia. Zgodnie z Regulaminem wynagradzania z 12 lipca 2013r. za czas dyżuru przypadającego na czas przerwy na odpoczynek o której mowa w § 44 regulaminu pracy oraz dyżuru przypadającego na czas nieprzeznaczony na kierowanie pojazdem, gdy pojazd jest prowadzony przez dwóch lub więcej kierowców, kierowcy przysługiwał ryczałt w wysokości 40 zł miesięcznie, a zgodnie z regulaminem wynagradzania z 1 grudnia 2015 roku ryczałt ten wynosił 325 zł miesięcznie.

Z kolei za pracę w porze nocnej, regulaminy wynagradzania przewidywały, iż pracownikowi przysługiwał dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20 % stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów. W stosunku do pracowników wykonujących pracę w porze nocnej stale poza zakładem pracy, dodatek o którym mowa powyżej, mógł być zastąpiony ryczałtem, którego wysokość odpowiadała przewidywanemu wymiarowi pracy w porze nocnej. Przy czym w na podstawie regulaminu wynagradzania z 1 stycznia 2015 roku, w stosunku do pracowników będących kierowcami wykonującymi pracę w porze nocnej stale poza zakładem pracy, przysługiwał ryczałt w wysokości od 16,16 zł do 45 zł, który stanowił stały składnik wynagrodzenia, a nadto pracodawca ustalał z każdym pracownikiem wysokość ryczałtu z umowie o pracę.

W regulaminie wynagradzania z 12 lipca 2013 roku wskazano, iż pracodawca ustala dla pracowników dietę w wysokości 190 zł za każdy dzień podróży służbowej. Pracodawca miał zapewnić pracownikowi bezpłatny nocleg podczas wykonywania podróży służbowej. O ile pracodawca nie zapewni pracownikowi bezpłatnego noclegu, o którym mowa powyżej, a pracownik nie przedstawi pracodawcy rachunku, pracownikowi będzie wypłacany ryczałt za nocleg w wysokości 10 zł za każdy nocleg. Pracownik w przypadku niemożności skorzystania z bezpłatnego noclegu, ustali z pracodawcą, dyrektorem lub osobą przez niego upoważnioną nocleg w innym miejscu. W przypadku przedstawienia przez pracownika rachunku, pracodawca zwróci pracownikowi poniesione koszty noclegu. Natomiast, w regulaminie wynagradzania z 1 stycznia 2015 roku określono, iż dieta ta wynosi 50 zł. Z kolei za każdy nocleg przysługiwał ryczałt w wysokości 150 zł.

Biorąc pod uwagę 3 – miesięczny okres rozliczeniowy w równoważnym systemie czasu pracy, pozwana powinna była wypłacić R. B. za pracę H. B. ponad ustalone normy czasu pracy w okresie od października 2013 roku do grudnia 2017 roku łącznie kwotę 4 240,35 zł, na którą składały się niedopłaty należności tytułem:

- pracy w porze nocnej w kwocie 33,82 zł,
- pracy w niedziele i święta w kwocie 74,09 zł,
- pracy w nadgodzinach w kwocie 1067,97 zł,
- czasu dyżurów w kwocie 3064,52 zł.

Tytułem ryczałtów za nocleg w okresie od października 2013 roku do grudnia 2014 roku pozwana przyjęła ryczałt w wysokości 10 zł i wypłaciła 2 600 zł.

U pozwanej nie występowały określony limity dotyczące zużycia paliwa przez kierowców. Średnie zużycie paliwa występowało w granicach od minimalnego 26 litrów/100 km do maksymalnego 33 litrów/100 km. Analizując średnią zużycia paliwa, należało brać pod uwagę w jakich warunkach terenowych i obciążeniowych realizowane było dane zlecenie transportowe, a także wszelkie inne okoliczności specjalne towarzyszące temu procederowi. Dokumenty paliwowe były wypełniane przez kierowców. Pozwana na bieżąco sprawdzała zużycie paliwa przez kierowców. Dyspozytor wskazywał kierowcy, ile ten ma zatankować litrów paliwa. Kierowcy zatrudnieni przez pozwaną posiadali tzw. listy tankowania, gdzie było wskazane, że mają tankować do pełna na stacjach Shell. Jeżdżąc po górzystych terenach Austrii czy Włoch, zużycia paliwa było większe. Podczas rozładunku i załadunku towaru trwającego kilka godzin, silnik pojazdu przeważnie był włączony. Korzystanie z klimatyzacji z czasie postoju odbywało się przy włączonym silniku, kiedy klimatyzacja postojowa nie działała.

Dowód: akta osobowe H. B.: umowy o pracę z: 12.03.2007r., 1.01.2008r., 27.12.2012r., porozumienie zmieniające z 27.12.2014r., świadectwo pracy z 4.01.2016r.,

wykaz godzin k. 8-11, akt poświadczenia dziedziczenia k.13, wydruki k. 16-21, zaświadczenia k.22-41, wykazy odpoczynków k.75-82, wydruki z tachografów k.85-135, regulamin wynagradzania pracowników oraz regulaminy pracy k. 136-192v., zaświadczenie o wynagrodzeniu, analizy zużycia paliwa wraz załącznikami k.201-220, wykaz samochodów k.221., podgląd wydruku tarczy k. 222-301, karty tankowania i zestawienie zużycia paliwa k.302 - 485v., ,zestawienie wypłat świadczeń k.533, karta kierowcy k. 551, zeznania świadka R. W. k.553-553v., zeznania świadka A. K. k. 553v.-554,lista płac k. 534-547, zeznania świadka L. W. k. 554—554v., porozumienie z 6.09.2013r. k. 557, aneks do regulaminu wynagradzania z 1.06.2013r. k. 561, zeznania świadka J. K. k.566v. zeznania świadka J. S. k. 566v.-567, protokół z zeznaniami świadka M. Ż. akta I CPS 15/18 k.10-10v., protokół z 16.02.2018r. wraz z płytą CD z zeznania świadka J. B. i G. K. k. 621-622, przesłuchanie powódki k. 656v., opinia biegłego T. K. k. 1022-1240

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o dowód z zeznań świadków i z przesłuchania powódki oraz w ograniczonym zakresie z opinii biegłego z zakresu transportu drogowego T. K., które wraz z dowodami z dokumentów tworzyły spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd nie wziął pod uwagę dowodu z opinii biegłego z zakresu transportu drogowego J. S., gdyż biegły dokonał nieprawidłowych wyliczeń należności.

Sąd nie wziął pod uwagę dowodu z regulaminu wynagradzania podpisanego 2 stycznia 2012, gdyż nie miał on znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, bowiem nie obowiązywał on u pozwanej w spornym okresie.

Sąd nie przeprowadził dowodu z zeznań świadka S. ze względu na jego niestawiennictwo na rozprawach 16 lutego 2018 roku, 15 czerwca 2018 roku oraz 23 lipca 2018 roku ani z zeznań świadka P. B. ze względu na to, że pełnomocnik pozwanej cofnął w tym zakresie wnioski. Mimo formalnego dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej Sąd nie przeprowadził go jednak ze względu na to, że przed wysłaniem akt biegłemu, pełnomocnik pozwanej cofnął wniosek w zakresie dopuszczenia tego dowodu.

Sąd oddalił wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu BHP i z zakresu medycyny pracy ze względu na to, że spowodowałyby przedłużenie postępowania, a okoliczności na które został ten dowód złożony zostały wykazane na podstawie innych dowodów.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo R. B. zasługuje na uwzględnienie w znaczącej części.

Powództwo wzajemne nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 63¹ k.p. prawa majątkowe po śmierci pracownika przechodzą w częściach równych na osoby spełniające warunki do uzyskania renty rodzinnej według ustawy o emeryturach i rentach. W braku osób wymienionych prawa majątkowe po zmarłym pracowniku przechodzą na spadkobierców stosownie do art. 922 i następnego k.c. W sferze przedmiotowej uproszczony mechanizm dziedziczenia z art. 63¹ § 2 k.p. ma zastosowanie do wszystkich praw majątkowych ze stosunku pracy. W szczególności można tu wskazać aktywa w postaci: wynagrodzenia za pracę, we wszystkich jego rozlicznych formach i rodzajach, odszkodowania należnego od pracodawcy, zadośćuczynienia pieniężnego, odprawy, ekwiwalentu, świadczeń rzeczowych. Powyższe wyliczenie ma charakter ilustracyjny i nie pretenduje do kompleksowego wskazania wszelkich praw majątkowych, jakie przysługują pracownikom.

Mając na uwadze powyższe, R. B. będąca spadkobierczynią po zmarłym mężu – pracowniku pozwanej, posiadała legitymację czynną w procesie.

Zgodnie z art. 85 § 2 k.p. wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego.

Jak stanowi przepis art. 151 § 1 zd. 1 k.p. praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych.

Zgodnie z art. 151¹ § 1 k.p. za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje dodatek w wysokości: 1) 100% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających: w nocy, w niedziele i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy; 2) 50% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1.

W myśl § 2 dodatek w wysokości określonej w § 1 pkt 1 przysługuje także za każdą godzinę pracy nadliczbowej z tytułu przekroczenia przeciętnej tygodniowej normy czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, chyba że przekroczenie tej normy nastąpiło w wyniku pracy w godzinach nadliczbowych, za które pracownikowi przysługuje prawo do dodatku w wysokości określonej w § 1. Zgodnie z § 4 w stosunku do pracowników wykonujących stale pracę poza zakładem pracy wynagrodzenie wraz z dodatkiem, o którym mowa w § 1, może być zastąpione ryczałtem, którego wysokość powinna odpowiadać przewidywanemu wymiarowi pracy w godzinach nadliczbowych.

Na podstawie art. 151⁵ § 3 k.p. za czas dyżuru, z wyjątkiem dyżuru pełnionego w domu, pracownikowi przysługuje czas wolny od pracy w wymiarze odpowiadającym długości dyżuru, a w razie braku możliwości udzielenia czasu wolnego - wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania - 60% wynagrodzenia. Z mocy art. 151⁸ § 1 k.p. pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów. W myśl § w stosunku do pracowników wykonujących pracę w porze nocnej stale poza zakładem pracy dodatek, o którym mowa w § 1, może być zastąpiony ryczałtem, którego wysokość odpowiada przewidywanemu wymiarowi pracy w porze nocne. Zgodnie z art. 151⁹ § 1 k.p. dniami wolnymi od pracy są niedziele i święta określone w przepisach o dniach wolnych od pracy.

Art. 149 § 1 k.p. nakłada na pracodawcę obowiązek prowadzenia ewidencji czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą oraz udostępniania tej ewidencji pracownikowi, na jego żądanie.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o czasie pracy kierowcy do czasu pracy kierowcy zalicza się czas od rozpoczęcia do zakończenia pracy, która obejmuje wszystkie czynności związane z wykonaniem przewozu drogowego, w szczególności: prowadzenie pojazdu, załadowanie i rozładowanie oraz nadzór nad załadunkiem i wyładunkiem, czynności spedycyjne, obsługę codzienną pojazdu przyczepy, niezbędne formalności administracyjne, utrzymanie pojazdu w czystości. Takim czasem jest również czas gdy kierowca pozostaje na stanowisku pracy kierowcy w gotowości do wykonywania pracy, w szczególności podczas załadunku i rozładunku oraz podczas dyżuru.

Art. 291 § 1 k.p. stanowi, iż roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Dodatkowo zgodnie z art. 295 § 1 k.p. bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed właściwym organem powołanym do rozstrzygania sporów lub egzekwowania roszczeń przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia. Z mocy § 2, po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Jeżeli przerwa biegu przedawnienia nastąpiła wskutek jednej z przyczyn przewidzianych w § 1 pkt 1, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie wszczęte w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia nie zostanie zakończone.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż powódka złożyła pozew 10 listopada 2016 roku, powództwo za wrzesień 2013 roku było bezsprzecznie przedawnione.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż w trakcie zatrudnienia u pozwanej, H. B. świadczył pracę w niedziele i święta, w porze nocnej, pełnił dyżury i pracował w godzinach nadliczbowych za co nie otrzymał czasu wolnego bądź wynagrodzenia w odpowiedniej wysokości. Za okres od października 2013 roku do grudnia 2017 roku (przyjmując 3 miesięczny okres rozliczeniowy w równoważnym systemie czasu pracy) łączna kwota niewypłaconych należnych mu świadczeń wyiosła 4 240,35 zł, tj.: z tytułu pracy w porze nocnej w kwocie 33,82 zł, pracy w niedziele i święta w kwocie 74,09 zł, pracy w nadgodzinach w kwocie 1067,97 zł, czasu dyżurów w kwocie 3064,52 zł.

Zauważyć należy, iż pracodawca może wprowadzić ryczałty określonych świadczeń pracowniczych (aby nie musieć prowadzić ewidencji lub gdy nie jest możliwe szczegółowe wyliczenie takich świadczeń) ale wysokość tych ryczałtów powinna co do zasady -w przyjętym okresie rozliczeniowym -odpowiadać należnym świadczeniom pracownikowi (tj. rzeczywistym).

Sąd nie dokonał sumowania kwot należnych H. B. z tytułu pracy w godzinach nocnych, w niedziele i święta, w godzinach nadliczbowych oraz za czas pełnienia dyżurów, jako że każda z tych kwot stanowi odrębny, a zatem możliwy do samodzielnego dochodzenia - składnik wynagrodzenia. Sąd również zgodził się z powódką aby nie dokonywać zsumowań (jak uczynił to biegły) kwot nadpłat i niedopłat w poszczególnych świadczeniach. Strona pozwana mogła jeszcze w trakcie trwającego stosunku pracy kompensować nadpłaty poszczególnych świadczeń czego jednak wówczas nie uczyniła. Strona pozwana nie kwestionowała (z wyjątkiem zasady w ogóle przyznania kwoty wyższej niż regulaminowa za ryczałty za noclegi) opinii biegłego z zakresu wynagrodzeń i czasu pracy kierowców odnośnie dokonanych przez niego wyliczeń ww. składników wynagrodzenia należnego H. B.. Strona pozwana nie prowadziła ewidencji czasu pracy pozwalającej powódce na prawidłowe wyliczenie kwot dochodzonych świadczeń. Strona pozwana nie przedstawiła w odpowiedzi na pozew takiej dokumentacji (wydruków z tachografów nie można za takie uznać) i konieczne było powołanie biegłego z zakresu wynagrodzeń i czasu pracy kierowców, który konkretne kwoty poszczególnych świadczeń – na podstawie zebranego materiału dowodowego i przy pomocy specjalnego programu, dopiero był w stanie wyliczyć. Przy czym podkreślić należy, że różnica pomiędzy roszczeniem zawarty w pozwie z tytułu ww. świadczeń (5000 zł), a kwotą ostatecznie zasądzoną w wyroku jest niewielka (4 240,35 zł).

Zgodnie z treścią art. 322 k.p.c. jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

Tytułem ryczałtów za nocleg w okresie od października 2013 roku do grudnia 2014 roku pozwana – w ocenie Sądu – powinna przyjąć w regulaminie wynagrodzenia kwotę ryczałtu co najmniej w wysokości 100 zł i wypłacić H. B. 26 000 zł (było 260 noclegów). Pozwana przyjęła ryczałt w wysokości 10 zł i wypłaciła jedynie 2 600 zł, co stanowi kwotę niższą o 23 400 zł. Sąd uznał, iż ustalona kwota 10 zł jest zbyt mała, a z kolei kwota 150 zł jest zbyt duża – z czym zgodziła się powódka, a więc dokonał miarkowania i ustalił wysokość ryczałtu na kwotę 100 zł, która realnie odpowiadałaby kosztom noclegu. Przyjęta przez stronę pozwaną wysokość ryczałtu jest kwotą rażąco zaniżoną w stosunku do tego jakie koszty miała rekompensować. Strona pozwana konsekwentnie odmawiała wypracowania i zawarcia ugody w zakresie ww. roszczenia, dlatego w ocenie Sądu zasadnym jest zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda różnicy pomiędzy 100 zł za każdy nocleg, a świadczeniem z tego tytułu wypłacanym przez pozwanego.

Na podstawie przytoczonych przepisów oraz na mocy art. 481 k.c. Sąd w pkt 1 wyroku zasądził od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powódki R. B. kwotę 4 240,35 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 listopada 2016 roku z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w święta i w niedziele, za pracę w porze nocnej i w czasie dyżurów, w pkt 2 wyroku zasądził od pozwanej (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powódki R. B. kwotę 23 400 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 listopada 2016 roku z tytułu ryczałtów za noclegi, a w pkt 3 oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Zgodnie z regulaminem pracy obowiązującym u pozwanego wynagrodzenie powinno być wypłacone do dnia 10 następnego miesiąca. Zasądzone kwoty stanowią składniki wynagrodzenia, które powinny byłyby być wypłacone przez stronę pozwaną do 10 dnia danego miesiąca, dlatego tym bardziej w tej sytuacji żądanie powódki określenia daty od której należy liczyć odsetki ustawowe od niewypłaconych świadczeń na dzień 10.11.2016 r. należało to uznać za dopuszczalne i uzasadnione.

Z kolei o kosztach zastępstwa procesowego, Sąd orzekł w pkt 4 wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzemieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania zasądając od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1 242 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, mając na uwadze zakres wygranej sprawy.

W punkcie 5 sentencji - na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r. - Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sadu Rejonowego w Rybniku) kwoty 10 136 tytułem zwrotu kosztów sądowych, a w pkt 6 mając na uwadze okoliczności sprawy- na podstawie art. 102 k.p.c.- Sąd odstąpił od obciążania powódki kosztami sądowymi.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Powódka wzajemna w żaden sposób nie wykazała jakoby H. B. w okresie od stycznia 2013 roku do grudnia 2015 roku zużywał ponadnormatywnie paliwo. Sąd uznał, iż przedstawiona przez powódkę wzajemną opinia prywatna nie dowodzi jej roszczenia, bowiem opinia nie została opracowana w pełni o dane dotyczące H. B. lecz miała na celu wskazanie metodologii działania i danych kontrolnych. Nadto, powódka wzajemna ostatecznie cofnęła ostatecznie wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu z zakresu technik samochodowej.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne w zakresie w jakim powództwo wzajemne było niezasadne, Sąd w pkt 7 wyroku oddalił powództwo (...) Sp. z o.o. w C. przeciwko R. B., a o kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w pkt 8 wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania, zasądając od (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz R. B. kwotę 2 700 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.